

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

---

za 2024. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Prikaz novog Zakona o računovodstvu i izmjena i dopuna Zakona o reviziji

---

Ana Zorić, Ministarstvo financija

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

---

1. Nefinancijsko izvještavanje u RH
2. CSRD Direktiva
3. Zovi Zakon o računovodstvu
4. Izmjene i dopune Zakona o reviziji
5. Zašto su teme održivosti u fokusu?

Uvod

ODRŽIVI RAZVOJ

proces koji u svojem središtu ima cilj zadovoljiti potrebe današnjice bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe

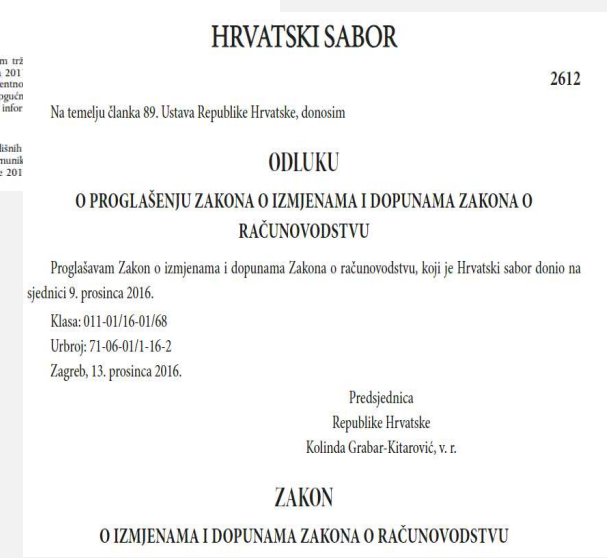
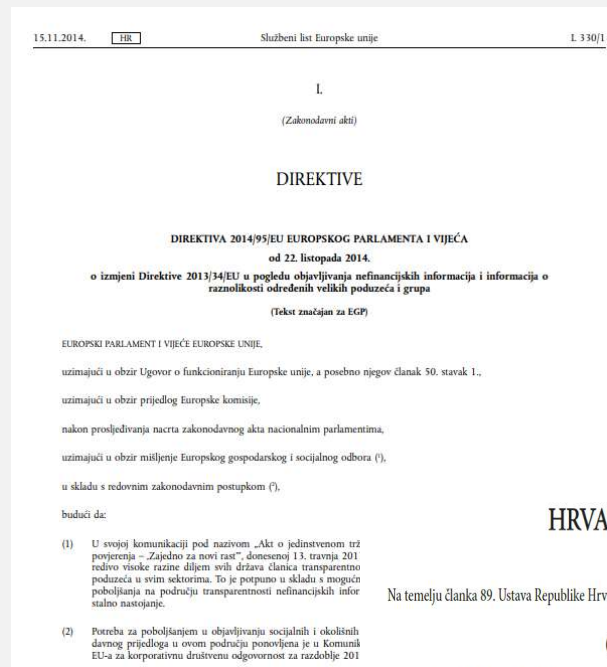
- ✓ Poslovni subjekti proširili su svoj utjecaj do točke u kojoj poslovanje ne utječe samo na ekonomiju, nego i na društvo i okoliš.
- ✓ Poslovanje u skladu s ciljevima održivog razvoja pomaže suzbiti globalne klimatske i društvene izazove te osigurati bolju budućnost za generacije koje dolaze.

- ✓ U sklopu inicijative održivog razvoja gospodarstva određene su tri osnovne grupe ciljeva koji se pokušavaju postići:
  - ✓ Okolišni
  - ✓ Društveni
  - ✓ Upravljački

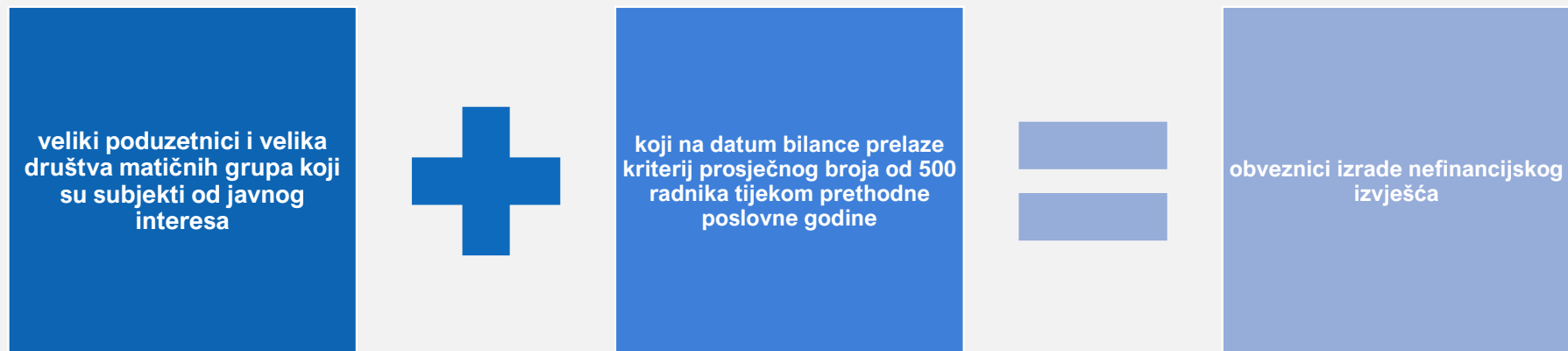
Kako je sve počelo? Nefinancijsko izvještavanje u RH

- ✓ DIREKTIVA 2014/95/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa – tzv. NFRD - objavljena u listopadu 2014.
- ✓ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu („Narodne novine” broj 120/16.)
  - ✓ stupio na snagu 1. siječnja 2017.
- ✓ Obveznici izrade nefinancijskog izvještaja izradili su prve nefinancijske izvještaje za poslovnu godinu koja je počela 1. siječnja 2017. godine ili tijekom kalendarske godine 2017.

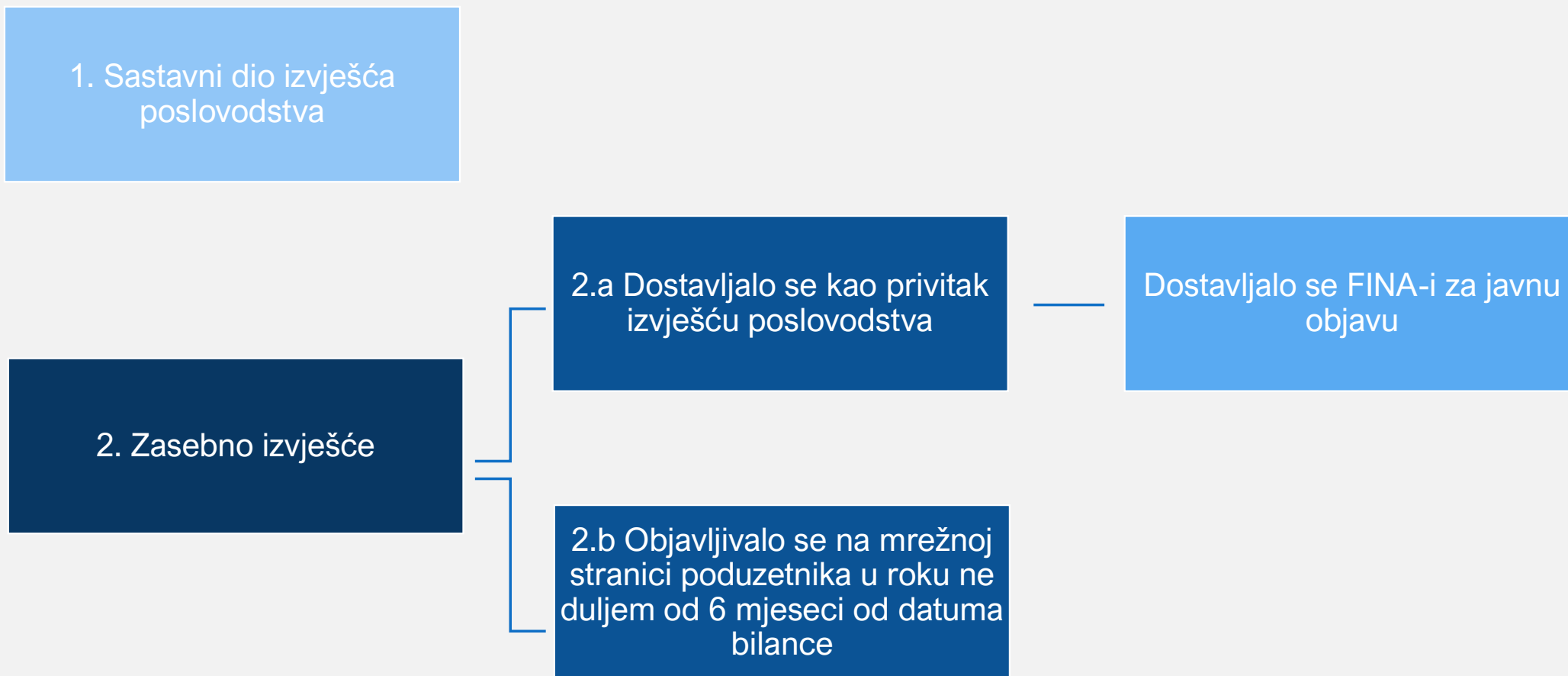
Obveznici nefinancijskog izvještavanja

Obveza izrade i objave nefinancijskog izvještaja i konsolidiranog nefinancijskog izvještaja

- ✓ Poduzetnik koji je imao manje od 500 zaposlenika nije bio dužan sastavljati nefinancijski izvještaj, ali ga je mogao sastavljati i objavljivati dobrovoljno.

Načini objave nefinancijskog izvještaja – stari Zakon o računovodstvu

O čemu su izvještavali poduzetnici i koje okvire su primjenjivali?

Okolišna pitanja

- podaci o aktualnim i predvidljivim učincima poslovanja poduzetnika na okoliš po mogućnosti i na zdravlje i sigurnost,
- uporabu obnovljivih i/ili neobnovljivih izvora energije,
- emisiju stakleničkih plinova,
- uporabu vode
- onečišćenje zraka i sl.

Društvena i kadrovska pitanja

- jednakost spolova,
- uvjeti rada,
- socijalni dijalog,
- poštivanja prava radnika na informacije i savjetovanje,
- poštivanja prava sindikata, zdravlja i sigurnosti na poslu
- dijalog s lokalnim zajednicama i/ili mjere poduzete radi osiguravanja zaštite i razvoja tih zajednica i sl.

Pitanja u vezi ljudskih prava te borbe protiv korupcije i podmićivanja

- sprječavanje kršenja ljudskih
- instrumenti za borbu protiv korupcije i podmićivanja i sl.

✓ Međunarodni okviri prema kojima je moguće sastaviti i objaviti nefinancijski izvještaj su:

- ✓ EU Smjernice za izvještavanja o nefinancijskim informacijama
- ✓ Globalna inicijativa za izvještavanje (GRI)
- ✓ Globalni sporazum Ujedinjenih naroda (UNGC)
- ✓ Vodeća načela o poduzetništvu i ljudskim pravima za provedbu okvirnog programa UN-a „Zaštita, poštovanje i pomoć”
- ✓ Smjernice za multinacionalna društva Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD)
- ✓ Norma (ISO) 26000 Međunarodne organizacije za normizaciju
- ✓ Tripartitna deklaracija o načelima koja se odnose na multinacionalna društva i socijalnu politiku Međunarodne organizacije rada

Nadzor nad izradom i objavom nefinancijskog izvještaja i uloga revizora

- ✓ **Ministarstvo financija je obavljalo nadzor** poduzetnika u dijelu koji se odnosi na izradu i objavu (konsolidiranog) nefinancijskog izvještaja.

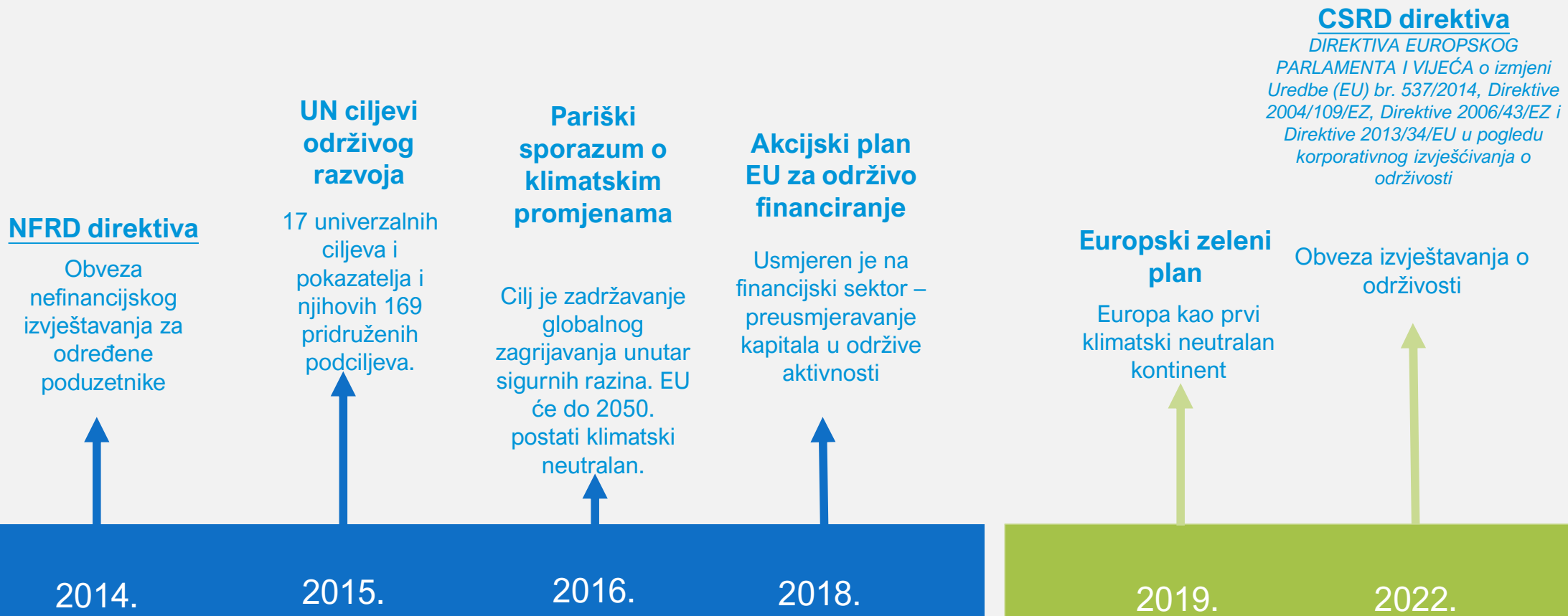

- ✓ **Financijska agencija** bila je dužna izvijestiti Ministarstvo financija o ispunjenoj obvezi poduzetnika koja se odnosio na objavu nefinancijskog izvještaja do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu, a za konsolidirani nefinancijski izvještaj do 31. listopada tekuće godine za prethodnu godinu.

- ✓ Samostalni revizor ili revizorsko društvo bili su dužni u okviru zakonske revizije samo provjeriti je li (konsolidirani) nefinancijski izvještaj izrađen i uključen u izvještaj posloводства ili sadržan u zasebnom izvješću.

- ✓ Poduzetnik je mogao ugovoriti s neovisnom stručnom osobom za relevantna područja provjeru nefinancijskog izvještaja.

Što se dogodilo u međuvremenu?

- Europa kao **prvi klimatski neutralan kontinent do 2050.**
- Barem **55 % manje emisija stakleničkih plinova do 2030.** u odnosu na razine iz 1990.

EU okvir za održivo financiranje

SFDR uredba

Osigurava se objava informacija koje su povezane s održivosti u vezi s financijskim proizvodima

- Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga i Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088

Uredba o taksonomiji

Zahtjeva se da objave informacije i određenih ključnih pokazatelja uspješnosti (KPIs) koji su vezani uz održive gospodarske aktivnosti

- Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga i Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088

CSRD direktiva

Zahtjeva se objava standardiziranih (ESRS) i provjerenih izvještaja o održivosti - revizori

- **Novi Zakon o računovodstvu**
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji**
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala**

Što nam je donijela CSRD direktiva?

Veći broj obveznika

Proširen je sadržaj izvještaja o održivosti

Europski standardi izvještavanja o održivosti (ESRS) – donosi Europska komisija

Obveza provjere izvještaja o održivosti

Standardi provjere izvještaja o održivosti – donijet će Europska komisija

Digitalizacija (jedinstveni elektronički format – ESEF Uredba)

Prijenos pravne stečevine

Pregled zakonodavnih izmjena u RH vezanih za izvještavanje o održivosti

Novi Zakon o računovodstvu

- Povećanje broja obveznika izvještavanja o održivosti
- Proširenje sadržaja izvještaja i točnije određenje informacija koje poduzetnici trebaju objavljivati
- Izuzeća za društva kćeri
- Standardi izvještavanja o održivosti
- Digitalizacija - jedinstveni elektronički format
- Provjera izvještaja o održivosti

Izmjene i dopune Zakona o reviziji

- Uvođenje obveze suštinskih provjera izvještaja o održivosti
- Proširenje obuhvata revizorskih usluga
- Prilagodbe vezane za izdavanje odobrenja za rad
- Prilagodbe vezane uz stručne uvjete potrebne za provjere izvještaja o održivosti

Izmjene i dopune Zakona o tržištu kapitala

- Izmijenjeni članci 2., 4. i 23. Direktive o transparentnosti i dodan novi članak 28.d. u odnosu na uvođenje izvještaja o održivosti za izdavatelje vrijednosnih papira uvrštenih na uređenom tržištu

Narodne novine, broj
85/24, stupili na snagu 27.
srpnja 2024.

Prijenos CSRD direktive u nacionalna zakonodavstva

Belgium		0
+ Bulgaria	06/07/2024	1
+ Czechia	06/07/2024	18
+ Denmark	06/07/2024	1
Germany		0
Estonia		0
+ Ireland	06/07/2024	1
Greece		0
Spain		0
+ France	06/07/2024	3
+ Croatia	06/07/2024	9
Italy		0
Cyprus		0
Latvia		0

+ Lithuania	06/07/2024	11
Luxembourg		0
+ Hungary	06/07/2024	11
Malta		0
Netherlands		0
Austria		0
Poland		0
Portugal		0
+ Romania	06/07/2024	10
Slovenia		0
+ Slovakia	06/07/2024	7
Finland		0
+ Sweden	06/07/2024	24

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Novi Zakon o računovodstvu

Narodne novine, broj 85/24

Povećanje broja obveznika izvještavanja o održivosti

Novi ZoRAČ			
Obveznici izvještavanja o održivosti prema novom zakonodavnom okviru			
Veliki poduzetnici	Mali i srednji poduzetnici	Matična društva velikih grupa	Poduzetnici iz trećih zemalja
<p>Veliki poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukupna aktiva: 25 mil. eura - Neto prihod 50 mil. eura - Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 250 radnika 	<p>Mali poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice EU-a koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukupna aktiva: 5 mil. eura - Neto prihod 10 mil. eura - Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 50 radnika <p>Srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice EU-a koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukupna aktiva 25 mil. eura - Neto prihod 50 mil. eura - Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 250 radnika 	<p>Matična društva velike grupe koja na konsolidiranoj osnovi prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukupna aktiva: 25 mil. eura - Neto prihod 50 mil. eura - Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 250 radnika 	<p>Društvo kći ili podružnica iz EU-a čije krajnje matično društvo primjenjuje pravo treće zemlje ako je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Društvo kći veliki poduzetnik prema kriterijima ili mali i srednji poduzetnik čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice EU-a - Podružnica ostvarila neto prihod veći od 40 mil. eura u prethodnoj poslovnoj godini (samo u slučaju da krajnje matično društvo nema društvo kći u EU) <p>Ova pravila vrijede samo ako krajnje matično društvo iz treće zemlje ostvaruje neto prihod veći od 150 mil. eura u EU u svakoj od posljednje dvije uzastopne godine.</p>

Stari ZoRAČ

Obveznici nefinancijskog izvještavanja prema ranije važećem zakonodavnom okviru

Veliki poduzetnici
+
subjekti od javnog interesa
+
500 radnika

- **NISU OBVEZNICI** - mikropoduzetnici, mali i srednji poduzetnici čiji vrijednosni papiri **nisu** uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice, podružnice poduzetnika u RH, UCITS fond, AIF fond, kreditne unije

Širenje sadržaja i primjena koncepta dvostruke materijalnosti

- ✔ Od poduzetnika se zahtijeva da izvještavaju o utjecajima aktivnosti na ljude i okoliš te o tome kako pitanja održivosti utječu na aktivnosti i poslovanje samog poduzetnika
- ✔ Uvođenje novih informacija od poduzetnika o njihovoj strategiji, ciljevima, ulozi odbora i uprave, glavnim štetnim utjecajima povezanim s poduzetnikom i njegovim lancem vrijednosti, nematerijalnom imovinom i o tome kako su iskazane informacije utvrđene.
- ✔ Poduzetnici trebaju iskazivati kvalitativne i kvantitativne informacije, informacije o budućim i prošlim događajima te prema potrebi informacije koje se odnose na kratkoročna, srednjoročna i dugoročna razdoblja.
- ✔ Informacije o poduzetniku koje se dostavljaju u izvještaju o održivosti trebaju se proširiti tako da uključuju informacije o značajnim učincima, rizicima i prilikama koje su povezane s poduzetnikom na temelju njegovih izravnih i neizravnih poslovnih odnosa na višim i/ili nižim razinama lanca vrijednosti.

DVOSTRUKA MATERIJALNOST

Ograničenje sadržaja izvještaja o održivosti

✓ Sadržaj izvještaja o održivosti mogu ograničiti samo sljedeći poduzetnici:

✓ mali i srednji poduzetnik čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice kako je uređeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala

✓ mala i jednostavna kreditna institucija

✓ vlastito društvo za osiguranje i reosiguranje

✓ primjena standarda izvještavanja o održivosti za male i srednje poduzetnike

Izveštaj o održivosti poduzetnika sadrži sljedeće informacije:

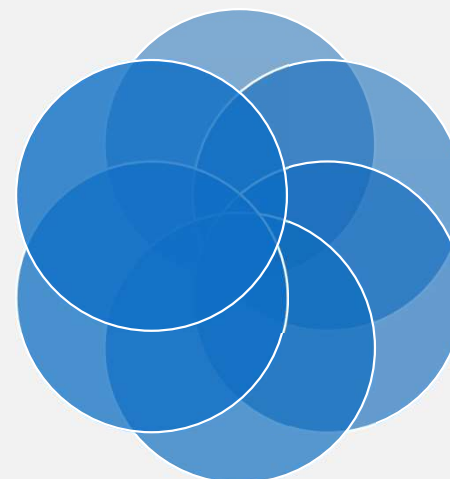
1. Kratak opis poslovnog modela i strategije poduzetnika

2. opis politika poduzetnika u odnosu na pitanja održivosti

3. glavne stvarne ili potencijalne štetne utjecaje poduzetnika na pitanja održivosti, kao i sve radnje koje su poduzete s ciljem utvrđivanja, praćenja, sprečavanja, ublažavanja ili otklanjanja takvih stvarnih ili potencijalnih štetnih utjecaja

5. ključne pokazatelje relevantne za objave iz točaka 1. do 4. ovoga stavka.
1. kratak opis poslovnog modela i strategije poduzetnika

4. glavne rizike za poduzetnika povezane s pitanjima održivosti i način na koji poduzetnik upravlja tim rizicima

Izuzeca za društva kćeri

Stari Zakon

- ✓ Poduzetnik koji je društvo kći izuzima se od obveze izrade nefinancijskog izvještaja ako su taj poduzetnik i njegova društva kćeri uključeni u konsolidirani izvještaj posloводства ili zaseban izvještaj drugog poduzetnika.

Novi Zakon

- ✓ Društvo kći može se izuzeti od obveze izrade izvještaja o održivosti ako su to društvo kći i njegova društva kćeri uključeni u konsolidirani izvještaj posloводства matičnog društva i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  1. izvještaj posloводства društva kćeri sadrži sljedeće informacije:
    - a) naziv i registrirano sjedište matičnog društva koje izvještava o održivosti na razini grupe ili na način koji je jednakovrijedan standardima izvještavanja o, kako je utvrđeno odlukom o jednakovrijednosti koju donosi Europska komisija
    - b) **internetsku poveznicu na konsolidirani izvještaj posloводства matičnog društva ili na konsolidirani izvještaj o održivosti matičnog društva te na izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti i**
    - c) informaciju da je društvo kći izuzeto od obveze izrade izvještaja o održivosti
  2. ako matično društvo ima poslovni nastan u trećoj zemlji, njegov konsolidirani izvještaj o održivosti i izvještaj o provjeri konsolidiranog izvještaja o održivosti, koji je izradila osoba ili društvo ovlašteno za izražavanje uvjerenja na izvještaj o održivosti na temelju prava koje se primjenjuje na to matično društvo, objavljen je u skladu s člankom 47. ovoga Zakona i drugim propisima koji se primjenjuju na društvo kći
  3. ako matično društvo ima poslovni nastan u trećoj zemlji, objave iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852, koje obuhvaćaju djelatnosti koje obavlja izuzeto društvo kći i njegova društva kćeri, uključene su u izvještaj posloводства izuzetog društva kćeri ili u konsolidirani izvještaj o održivosti matičnog društva iz stavka 2. ovoga članka.
- ✓ Društvo kći dužno je, u skladu s člankom 47. ZoRAČ-a, objaviti konsolidirani izvještaj posloводства matičnog društva ili konsolidirani izvještaj o održivosti matičnog društva na hrvatskom jeziku i u ovjerenom prijevodu koji, ako nije ovjeren, mora sadržavati izjavu o tome.
- ✓ Iznimno, društvo kći može se izuzeti od obveze izrade izvještaja o održivosti ako u svoj izvještaj posloводства, umjesto internetske poveznice, uključi **izjavu matičnog društva kojom se ono obvezuje da će društvo kći biti uključeno u konsolidirani izvještaj posloводства matičnog društva ili konsolidirani izvještaj o održivosti matičnog društva.**

Izuzeća za društva kćeri

Izveštaj posloводства izuzetog društva kćeri sadrži sljedeće informacije:

1. naziv i registrirano sjedište matičnog društva koje izvještava o održivosti na razini grupe

2. internetsku poveznicu na konsolidirani izvještaj posloводства matičnog društva ili izjavu matičnog društva

3. informaciju da je društvo kći izuzeto od obveze izvještavanja o održivosti

Ovo izuzeće ne primjenjuje se na velike poduzetnike čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište

ESRS

Opći standardi

- Standardi koje će primjenjivati svi veliki subjekti

Standardi za male i srednje poduzetnike čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište u EU

- Standardi koji će primjenjivati svi mali i srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište u EU
- Ako žele, moći će primjenjivati i opće standarde

Standardi za subjekte izvan EU

- Standardi za poduzetnike iz trećih zemalja koja obavljaju značajnu djelatnost na području EU
- Mogu primjenjivati i opće standarde ili „ekvivalentne” standarde

Dobrovoljni standard izvještavanja o održivosti za male i srednje poduzetnike čiji vrijednosni papiri nisu uvršteni na uređeno tržište u EU

- Mogu primjenjivati i opće standarde ili standarde za male i srednje poduzetnike čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište u EU

ESRS – opći standardi

Dva međusektorska standarda

ESRS 1: utvrđuje načela i daje upute za pripremu objava o održivosti u skladu sa CSRD Direktivom

ESRS 2: međusektorski zahtjevi o objavama informacija

Specifični standardi za sektore koji će uslijediti - 40

10 tematskih standarda koji pokrivaju ESG

E=OKOLIŠ

- ESRS E1 - Klimatske promjene:
- ESRS E2 – Onečišćenje
- ESRS E3 – Voda i morski resursi
- ESRS E4 – Bioraznolikost i ekosustavi
- ESRS E5 – Cirkularna ekonomija

S=DRUŠTVO

- ESRS S1 – Vlastita radna snaga
- ESRS S2 – Radna snaga u lancu vrijednosti
- ESRS S3 – Zajednice pod utjecajem
- ESRS S4 – Potrošači i krajnji korisnici

G=Upravljanje

- ESRS G1 – Poslovno ponašanje

- 12 standarda
  - 350 stranica
  - više od 80 zahtjeva za objavljivanjem
  - više od 1.000 podatkovnih točaka
- **Europska komisija usvojila je delegiranu uredbu o dopuni Računovodstvene direktive u pogledu standarda izvještavanja o održivosti 31. srpnja 2023. – objavljena u SL 22.12.2023.**
  - **Prijedlog Odluke Europskog Parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu rokova za donošenje standarda izvještavanja o održivosti za određene sektore i za određena poduzetnike iz trećih država - odgoda roka za donošenje standarda do 30. lipnja 2026.**

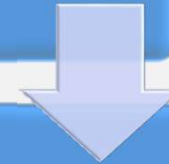

Pregled standarda

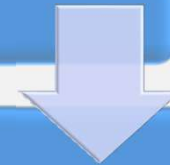
Tri razine izvještavanja

- Standardi primjenjivi za sve poduzetnike
- Sektorski standardi
- Standardi koji su primjenjivi samo na jednog poduzetnika tj. standardi koji su specifični za pojedine obveznike

Izvještavanje o tri elementa poslovanja

- Strategija i poslovni model
- Implementacija mjera, politika, akcijskih planova te alokacija resursa
- Pokazatelji napretka i mjerenje

Tri glavne teme standarda

- **E**=okolišni
- **S**=društveni
- **G**=upravljački

Digitalizacija - strojno čitljivi izvještaji

- ✓ Izvještaj o održivosti bit će sastavni dio izvještaja posloводства
  - ✓ ne postoji mogućnosti objave kao zasebnog izvještaja
- ✓ Izvještaj posloводства morat biti objavljen u XBRL (engl. eXtensible Business Reporting Language) formatu u skladu s ESEF Uredbom.

Reinženjering i modernizacija Registra godišnjih financijskih izvještaja

Fina

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
financija

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

- ✓ Poduzetnik je dužan utvrditi i predati za javnu objavu i druge potrebe u skladu s rokovima propisanim Nacrtom prijedloga zakona godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje, u strojno i ljudima čitljivom formatu.
- ✓ Ministar financija, na prijedlog FINA-e, uz prethodnu suglasnost OSFI-ja, pravilnikom propisuje:
  - ✓ nacionalne prilagodbe taksonomije propisane Delegiranom uredbom (EU) 2018/815 za potrebe javne objave, i druge potrebe, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
  - ✓ taksonomiju za potrebu javne objave, i druge potrebe, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja i
  - ✓ način izvještavanja u strojno i ljudima čitljivom formatu i druge pojedinosti u vezi izvještavanja.

Obavještanje radnika

Članovi uprave odnosno izvršni direktori i upravni odbor poduzetnika dužni su izvijestiti radničko vijeće, odnosno sindikalnog povjerenika koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća i raspraviti s njima relevantne informacije o održivosti i načinima pribavljanja i provjere informacija o održivosti te od istih zatražiti pisano mišljenje

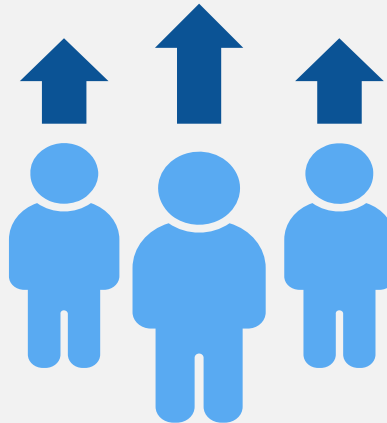

Odgovornost

Na postupak utvrđivanja izvještaja posloводства na odgovarajući način primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuju trgovačka društva o utvrđivanju godišnjih financijskih izvještaja.

Izvještaj posloводства **potpisuje predsjednik uprave i svi članovi uprave (direktori)**, odnosno svi izvršni direktori poduzetnika ili u slučaju poduzetnika koji nema upravu odnosno izvršne direktore osobe ovlaštene za njegovo zastupanje.

Članovi uprave poduzetnika i njegova nadzornog odbora, odnosno svi izvršni direktori i upravni odbor, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, **odgovorni su za izvještaj posloводства.**

Provjera izvještaja o održivosti

- ✔ Po prvi puta uvedena je obveza provjere izvještaja o održivosti u skladu sa standardima provjere koje će donijeti Europska komisija.
- ✔ Uz ovlaštene revizore provjeru izvještaja o održivosti mogu obavljati i neovisni pružatelji usluga provjere – nije iskorištena opcija u RH
- ✔ Prema ZoRAČ-u u RH provjeru izvještaja o održivosti mogu obavljati:
  - ✔ ovlaštene revizore koji obavljaju zakonsku reviziju GFI
  - ✔ ovlaštene revizore koji ne obavljaju zakonsku reviziju GFI

Prvi izvještaji o održivosti

Stari Zakon
Zadnji nefinancijski izvještaji
Veliki poduzetnici + subjekti od javnog interesa + 500 radnika
za poslovnu godinu 2023.
objava u 2024.

Novi Zakon o računovodstvu		
Obveznici izvještavanja o održivosti	Početak izvještavanja	Prva objava izvještaja o održivosti
Veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa prema kriterijima koji su subjekti od javnog interesa prema CSRD-u i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine	1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma	2025.
Ostali veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa	1. siječnja 2025. ili nakon toga datuma	2026.
Mali i srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice EU-a, male i jednostavne kreditne institucije te za vlastita društva za osiguranje i reosiguranje ako zadovoljavaju kriterije	1. siječnja 2026. ili nakon toga datuma	2027.
Poduzetnici iz trećih zemlja prema utvrđenim kriterijima	1. siječnja 2028. ili nakon toga datuma	2029.

Mogućnost za male i srednje poduzetnike da do poslovne god koja počinje 1. siječnja 2028. u izvještaj poslovanja ipak ne uključe informacije o održivosti (opt-out opcija). Ako se koristi – obrazloženje.

Ostale izmjene - razvrstavanje poduzetnika

Stari Zakon	Novi Zakon o računovodstvu
<p>Mikro poduzetnici su oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 350.000,00 eura - prihod 700.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 10 radnika	<p>Mikro poduzetnik je onaj koji ne prelazi granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 450.000,00 eura - neto prihod 900.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 10 radnika
<p>Mali poduzetnici su oni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 4.000.000,00 eura - prihod 8.000.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 50 radnika	<p>Mali poduzetnik je onaj koji nije mikro poduzetnik i ne prelazi granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 5.000.000,00 eura - neto prihod 10.000.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50 radnika
<p>Srednji poduzetnici su oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 20.000.000,00 eura - prihod 40.000.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 250 radnika	<p>Srednji poduzetnik je onaj koji nije ni mikro ni mali poduzetnik i ne prelazi granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukupna aktiva 25.000.000,00 eura - neto prihod 50.000.000,00 eura - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 250 radnika
<p>Veliki poduzetnici su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta za srednje poduzetnike - financijski sektor	<p>Veliki poduzetnici su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta za srednje poduzetnike - financijski sektor

Ostale izmjene – obveza zakonske revizije – članak 20.

(1) Obvezi zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja podliježu godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji subjekta od javnog interesa i velikog i srednjeg poduzetnika koji nije subjekt od javnog interesa.

(2) Obvezi zakonske revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja podliježe i poduzetnik koji je matično društvo velike i srednje grupe ako nije obveznik zakonske revizije u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Matično društvo male grupe koje nema obvezu sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja nije obveznik zakonske revizije iz stavka 2. ovoga članka za te godišnje konsolidirane financijske izvještaje.

(4) Ako nije obveznik zakonske revizije u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka, obvezi zakonske revizije podliježu i godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji dioničkog društva, komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću čiji pojedinačni odnosno konsolidirani podaci u godini koja prethodi zakonskoj reviziji prelaze pokazatelje u najmanje dva od sljedeća tri uvjeta:

1. iznos ukupne aktive **2.500.000,00 eura (stari Zakon 1.990.842,13 eura)**

2. iznos netoprihoda **5.000.000,00 eura (stari Zakon 3.981.648,25 eura)**

3. prosječan broj radnika tijekom poslovne godine iznosi najmanje 25.

(5) Ako nije obveznik zakonske revizije u skladu sa stavcima 1., 2. i 4. ovoga članka, obvezi zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja podliježu godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji poduzetnika koji je podnio zahtjev za uvrštavanje svojih vrijednosnih papira na uređeno tržište.

(6) Zakonskoj reviziji podliježu i godišnji financijski izvještaji poduzetnika koji je sudjelovao u statusnim promjenama kao preuzimatelj ili novoosnovano društvo ako obvezi zakonske revizije ne podliježe prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

Uputa Ministarstva financija o primjeni novoga ZoRAČ-a

- ✓ <https://mfin.gov.hr/vijesti/uputa-o-primjeni-novoga-zakona-o-racunovodstvu/3732>
- ✓ objavljena 22. kolovoza 2024.
- ✓ Zašto Uputa?
  - ✓ novi Zakon o računovodstvu je stupio na snagu nakon proteka skoro sedam mjeseci nakon početka kalendarske 2024. godine
  - ✓ uzevši u obzir načelo pravne sigurnosti i razumnih očekivanja adresata da se u 2024. godini nakon stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu u određenim slučajevima **ne mijenja veličina poduzetnika i grupe poduzetnika prvenstveno iz razloga što se obveza primjene određenih standarda financijskog izvještavanja veže uz razvrstavanje poduzetnika po veličini**
- ✓ Primjena standarda financijskog izvještavanja
- ✓ Obveza zakonske revizije
- ✓ Izvještavanje o održivosti

Primjena standarda financijskog izvještavanja (1)

- ✓ Kako se ne bi prekidao proces vođenja poslovnih knjiga koje su ujedno i podloga za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja, **poduzetnici i grupe poduzetnika kojima je poslovna godina započela prije stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu, a završava nakon njegovog stupanja na snagu, za tu su poslovnu godinu razvrstani na mikro, male, srednje i velike poduzetnike prema pokazateljima iz Zakona o računovodstvu (»Narodne novine«, br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20., 47/20., 114/22. i 82/23.) te sukladno tome razvrstavanju primjenjuju standarde financijskog izvještavanja i sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje za tu poslovnu godinu.**
- ✓ Poduzetnici i grupe poduzetnika koji imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske i čija je poslovna godina započinje nakon stupanja na snagu novoga Zakon o računovodstvu, kao i svi drugi poduzetnici kojima je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, a koja započinje nakon stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu, razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike poduzetnike prema pokazateljima iz novoga Zakona o računovodstvu te sukladno tome razvrstavanju primjenjuju standarde financijskog izvještavanja i sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje.
- ✓ Također, sukladno tome razvrstavanju primjenjuju i ostale obveze novoga Zakona o računovodstvu koje se temelje na razvrstavanju poduzetnika.

Primjena standarda financijskog izvještavanja (2)

- ✔ Navedeno znači da su se poduzetnici za potrebe financijskog izvještavanja za poslovnu godinu 2024. već razvrstali na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan 2023. godine i to temeljem pokazatelja utvrđenih u članku 5. tada važećeg Zakona o računovodstvu («Narodne novine», br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20., 47/20., 114/22. i 82/23.), a koji su se odnosili na iznos ukupne aktive, iznos prihoda i na prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.
- ✔ **Poduzetnici se za potrebe financijskog izvještavanja, odnosno primjene standarda financijskog izvještavanja ne razvrstavaju ponovno nakon stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu.**
- ✔ Na istovjetan način razvrstali su se i poduzetnici kojima je poslovna godina različita od kalendarske godine, a koja je započela prije stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu (to su primjerice poduzetnici kojima je poslovna godina započela 1. prosinca 2023. a koji su se razvrstali na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na 30. studenog 2023.).
- ✔ Takvi poduzetnici također se ne razvrstavaju ponovno za potrebe financijskog izvještavanja, odnosno primjene standarda financijskog izvještavanja.
- ✔ Poduzetnici kojima je poslovna godina različita od kalendarske godine i kojima nova poslovna godina počinje nakon stupanja na snagu novoga Zakona o računovodstvu (to su primjerice poduzetnici kojima poslovna godina počinje 1. listopada 2024. u kojem se slučaju isti razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na 30. rujna 2024.) razvrstat će se temeljem pokazatelja koji se odnose na iznos ukupne aktive, iznos netoprihoda i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine, a koji su razrađeni u članku 5. novoga Zakona o računovodstvu, kao i poduzetnici kojima je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, a koji će se razvrstati za poslovnu godinu 2025. na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan 2024. godine.
- ✔ Sukladno takvom razvrstavanju poduzetnici primjenjuju odredbe novoga Zakona o računovodstvu.

Obveza zakonske revizije

- ✔ Obveza zakonske revizije, koja je propisana u članku 20. novoga Zakona o računovodstvu primjenjuje se od stupanja na snagu novoga Zakon o računovodstvu pa tako obvezi zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja za 2024. godinu i nadalje podliježu:
  - ✔ godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji subjekta od javnog interesa i velikog i srednjeg poduzetnika koji nije subjekt od javnog interesa, koji je kao takav utvrđen prema novom Zakonu o računovodstvu;
  - ✔ poduzetnik koji je matično društvo velike i srednje grupe u slučaju već obveznik zakonske revizije u skladu sa člankom 20. stavkom 1. novoga Zakona o računovodstvu
  - ✔ godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji dioničkog društva, komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću čiji pojedinačni odnosno konsolidirani podaci u godini koja prethodi zakonskoj reviziji prelaze pokazatelje u najmanje dva od sljedeća tri uvjeta: iznos ukupne aktive 2.500.000,00 eura, iznos netoprihoda 5.000.000,00 eura te ako prosječan broj radnika tijekom poslovne godine iznosi najmanje 25, u slučaju da isti ne podliježu zakonskoj reviziji prema točkama 1. i 2.
- ✔ Dakle, obveza ugovaranja zakonske revizije zasniva se na razvrstavanju poduzetnika i na primjeni pokazatelja iz novoga Zakona o računovodstvu.

Izvještavanje o održivosti

- ✔ U svezi izvještavanja o održivosti važno je iznijeti kako je u članku 70. novoga Zakona o računovodstvu propisano kako, između ostalih, odredbe poglavlja VIII. novoga Zakona o računovodstvu za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2024. ili nakon tog datuma primjenjuje
  - ✔ veliki poduzetnik iz članka 5. stavka 6. točke 1. novoga Zakona o računovodstvu koji je subjekt od javnog interesa,
  - ✔ osim subjekta od javnog interesa iz članka 3. stavka 2. točaka 4. do 15. novoga Zakona o računovodstvu i
  - ✔ koji na datum bilance prelazi kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine.
- ✔ Uz njega o održivosti mora izvještavati i matično društvo velike grupe iz članka 6. stavka 5. novoga Zakona o računovodstvu koje je subjekt od javnoga interesa, osim matičnog društva koje je subjekt od javnog interesa iz članka 3. stavka 2. točaka 4. do 15. novoga Zakona o računovodstvu, i koje na datum bilance prelazi kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine.
- ✔ Obveznici izvještavanja o održivosti za 2024. godinu utvrđuju se na temelju pokazatelja propisanih novim Zakonom računovodstvu.

Definicija neto prihoda

Stari Zakon (članak 3. definicije)

Ne sadrži definiciju neto prihoda, koristi pojam prihod umjesto pojma neto prihod

U Računovodstvenoj direktivi definicija pojma neto prihod nadopunjena je u dijelu koji se odnosi na definiranje neto prihoda za kreditne institucije i osiguravajuća društva s obzirom da ih se radi potrebe izvještavanja o održivosti treba razvrstati prema kriterijima

Novi Zakon

Netoprihod je godišnji iznos prihoda od prodaje proizvoda i usluga poduzetnika unutar i izvan grupe nakon odbitka rabata i popusta te poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza ako su povezani s prihodom, u skladu s primjenjivim standardima financijskog izvještavanja

Definicije neto prihoda za potrebe izvještavanja o održivosti (1)

✔ za kreditnu instituciju zbroj sljedećih stavki:

- ✔ prihoda po osnovi kamata i slični prihodi, s odvojenim iskazivanjem prihoda od vrijednosnih papira s fiksnim prinosom,
- ✔ prihoda od vrijednosnih papira što uključuje: a) prihoda od dionica i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom, b) prihoda od sudjelujućih udjela, c) prihoda od dionica u povezanim društvima,
- ✔ prihoda od provizija,
- ✔ netodobiti ili gubitak od financijskih aktivnosti I
- ✔ ostalih prihoda iz redovitog poslovanja kako je iskazan u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za kreditne institucije

✔ za društvo za osiguranje godišnji iznos prihoda od ugovora o osiguranju u određenom razdoblju kako je iskazan u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za društvo za osiguranje

✔ za mirovinsko osiguravajuće društvo godišnji iznos prihoda od ugovora o mirovinama u određenom razdoblju kako je iskazan u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za mirovinsko osiguravajuće društvo

✔ za leasing-društvo zbroj sljedećih stavki: 1) prihoda od kamata, 2) prihoda od provizija i naknada i 3) ostalih poslovnih prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za leasing-društvo

Definicije neto prihoda za potrebe izvještavanja o održivosti (2)

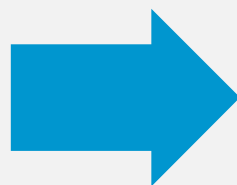
- ✔ **za faktoring-društvo** zbroj sljedećih stavki: 1) prihoda od kamata, 2) prihoda od provizija i naknada i 3) ostalih poslovnih prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za faktoring-društvo
- ✔ **za društvo za upravljanje UCITS fondovima i društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima** godišnji iznos prihoda od upravljanja fondovima, netoprihod od upravljanja portfeljem i prihod od investicijskog savjetovanja iskazani u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za društvo za upravljanje UCITS fondovima i društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima
- ✔ **za mirovinsko društvo koje upravlja obveznim mirovinskim fondom i mirovinsko društvo koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondom** iznos prihoda od upravljanja fondovima iskazani u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za mirovinsko društvo koje upravlja obveznim mirovinskim fondom i mirovinsko društvo koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondom
- ✔ **za investicijsko društvo** iznos prihoda od provizija i naknada za obavljene investicijske usluge i netoprihoda od ulaganja u financijske instrumente kako je iskazano u godišnjem izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za investicijska društva
- ✔ **za kreditnu uniju** zbroj sljedećih stavki: 1) prihoda od kamata, 2) prihoda od provizija i naknada i 3) ostalih nekamatnih prihoda u računu dobiti i gubitka koji se sastavlja u sklopu godišnjih financijskih izvještaja za kreditnu uniju.

Usklađivanje terminologije

Stari Zakon o računovodstvu

- **Izjava** o primjeni kodeksa korporativnoga upravljanja
- Revizorsko **izvješće**
- Godišnje **izvješće**
- **Izvješće** posloводства
- Nefinancijsko **izvješće**
- Godišnji financijski **izvještaj**

Novi Zakon o računovodstvu

- **Izvještaj** o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja
- Revizorski **izvještaj**
- Godišnji **izvještaj**
- **Izvještaj** posloводства
- **Izvještaj** o održivosti
- **Izvještaj** o provjeri izvještaja o održivosti
- Godišnji financijski **izvještaj**

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji

Narodne novine, broj 85/24

Zašto provjera izvještaja o održivosti?

CSRD direktivnom uloga revizorskog društva je značajno izmijenjena pa će tako **revizorska društva** uz obavljanje zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja moći **provjeravati je li izvještaj posloводства sastavljen u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.**

Provjera izvještaja o održivosti koju će obavljati revizorska društva **pridonijeti će povezanosti i usklađenosti financijskih informacija i informacija o održivosti, što je posebno važno za korisnike takvih informacija.**

CSRD Direktivom izmijenjena je Revizijska direktiva **kako bi se osiguralo da se na zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja i provjeru izvještaja o održivosti primjenjuju usklađena pravila.**

Prema novom zakonodavnom okviru revizorska društva neće samo provjeravati je li poduzetnik izradio izvještaj o održivosti, već se zahtjeva **provjera izvještaja o održivosti.**

Prilagodba terminologije

- ✓ Ranije važeći Zakon o reviziji (ZoREV) imao je šire područje primjene od Revizijske direktive jer je uređivao obavljanje revizorskih usluga, dok Revizijska direktiva uređuje obavljanje zakonske revizije (samo jednu od revizorskih usluga kako je to uređeno ranije važećim Zakonom o reviziji) i provjere izvještaja o održivosti.
- ✓ Uzimajući u obzir da je pružanje usluge provjere izvještaja o održivosti opcionalno za revizorsko društvo, odnosno za ovlaštenog revizora, Izmjenama i dopunama ZoREV-a prilagođen je pojam revizorskih usluga na način da se revizorske usluge dijele na zakonsku reviziju, druge revizorske usluge i provjeru izvještaja o održivosti.

Revizorske usluge		
Zakonska revizija	Druge revizorske usluge	Provjera izvještaja o održivosti
<ul style="list-style-type: none"> • revizija godišnjih financijskih izvještaja • revizija godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja	<ul style="list-style-type: none"> • druge revizije financijskih izvještaja • uvid u financijske izvještaje, ostali revizijski angažmani s izražavanjem uvjerenja • usluge povezane s revizijom financijskih izvještaja • drugi poslovi čije je obavljanje posebnim propisom povjereno revizorskim društvima	<ul style="list-style-type: none"> • provjera izvještaja o održivosti • provjera konsolidiranog izvještaja o održivosti

Sklapanje ugovora o provjeri izvještaja o održivosti i imenovanje revizorskog društva

Podsjećamo: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji objavljen je u NN br. [27/24](#). 6. ožujka 2024., a stupio je na snagu, u najvećem dijelu, 14. ožujka 2024.

Početni angažman revizorskog društva ugovara se na razdoblje od najmanje dvije godine.		Prvi ugovor o reviziji s početnim angažmanom od najmanje dvije godine sklopit će se za poslovnu godinu koja započinje 1. siječnja 2026. ili nakon toga datuma.	1.
Obveznici zakonske revizije imenuju revizorsko društvo za zakonsku reviziju i sklapaju ugovor o reviziji najkasnije tri mjeseca prije završetka poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini čiji su godišnji financijski izvještaji predmet ugovora o reviziji, na način predviđen zakonom kojim se uređuju trgovačka društva.		Obveznici zakonske revizije imenovat će revizorsko društvo za zakonsku reviziju prvi puta za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2026. ili nakon toga datuma	2
Ova pravila na odgovarajući se način primjenjuju i na <u>ugovore o obavljanju provjere izvještaja o održivosti.</u>			

Način provjere izvještaja o održivosti

Ograničeno uvjerenje

- Izražavanje ograničenog uvjerenja počinje u 2025. za obveznike izvještavanja o održivosti za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma.
- Obveza za samostalnog revizora i revizorsko društvo da na temelju provedenih postupka provjere za stjecanje ograničenog uvjerenja izrazi **zaključak o usklađenosti izvještaja o održivosti i konsolidiranog izvještaja o održivosti** uključujući **usklađenost sa standardima izvještavanja o održivosti**, postupke koje je poduzetnik proveo kako bi utvrdio informacije u skladu s tim standardima i o usklađenosti sa zahtjevom za opisno označavanje izvještaja o održivosti kao i o usklađenosti sa zahtjevima za izvještavanje iz članka 8. Uredbe o taksonomiji.
- Zaključak o usklađenosti izvještaja o održivosti i konsolidiranog izvještaja o održivosti čini dio izvještaja o provjeri izvještaja o održivosti.

Razumno uvjerenje

- Prelazak na izražavanje razumnog uvjerenja, ali tek nakon procjene Europske komisije kojom će se utvrditi je li izražavanje takvog uvjerenja izvedivo za revizorska društva i obveznike

Standardi provjere

Standardi koje će primjenjivati ovlašteni revizori pri provjeri izvještaja o održivosti

<p>Države članice mogu primjenjivati nacionalne standarde provjere, postupke ili zahtjeve <u>dok Europska komisija ne donese europske standarde.</u></p>	<p>Europska komisija donijet će europski standard za izražavanje ograničenog uvjerenja (u obliku delegiranog akta).</p>	<p>Europska komisija donijet će europski standard za izražavanje razumnog uvjerenja (u obliku delegiranog akta).</p>
<p>U Republici Hrvatskoj primjenjivati će se Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjen).</p>	<p>Rok za donošenje: 1. listopada 2026.</p>	<p>Rok za donošenje: 1. listopada 2028.</p> <p>Europska komisija naknadno će odrediti od kada će se primjenjivati europski standard za izražavanje razumnog uvjerenja.</p>

Nova uloga revizijskog odbora

Zadaće revizijskog odbora u pogledu izvještavanja o održivosti

- obavještava upravno ili nadzorno tijelo subjekta o ishodu provjere izvještavanja o održivosti i objašnjava na koji su način zakonska revizija i provjera izvještaja o održivosti doprinijele integritetu financijskog izvještavanja odnosno izvještavanja o održivosti
- prati postupak izvještavanja o održivosti, uključujući postupak elektroničkog izvještavanja i postupak koji provodi poduzetnik radi utvrđivanja informacija o kojima izvještava u skladu sa standardima izvještavanja o održivosti
- prati djelotvornost unutarnjih sustava kontrole kvalitete i upravljanja rizicima poduzetnika te njegovu unutarnju reviziju, u pogledu izvještavanja o održivosti
- prati provjeru izvještavanja o održivosti

Revizijska direktiva dopušta da funkcije dodijeljene revizorskom odboru, koje se odnose na izvještavanje i provjeru izvještaja o održivosti obavlja upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina ili posebno tijelo koje je osnovalo upravno ili nadzorno tijelo ili nadzorno tijelo (nadzorni odbor, upravni odbor, poseban odbor) – nije iskorištena opcija u RH

Izmjene bitne za revizorsku struku

Prilagodbe
vezane za
izdavanje
odobrenja
za rad

Prilagodbe
vezane uz
stručne
uvjete
potrebne
za provjere
izvještaja o
održivosti

Prilagodbe
vezane uz
revizorski
ispit

Prijelazni
režim

Ostale
prilagodbe

Ostale izmjene vezane za provjeru održivosti

Nerevizorske usluge u slučaju u kojem revizorsko društvo obavlja provjeru izvještaja o održivosti subjekta od javnog interesa (novi članak 44.a)

- Kako bi se osigurala neovisnost ovlaštenog revizora, određene nerevizorske usluge zabranjene su kada ovlaštenu revizora obavlja provjeru izvještaja o održivosti – **Revizijska uredba**

Provjera konsolidiranog izvještaja o održivosti (novi članak 56.a)

- Važećim Zakonom utvrđuju se pravila o zakonskoj reviziji grupe (revizija konsolidiranih GFI)
- Slična pravila utvrđena su i za provjeru konsolidiranog izvještaja o održivosti.

Izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti (novi članak 58.b)

- Važećim Zakonom zahtijeva se da revizorska društva u revizorskom izvještaju prikažu rezultate zakonske revizije.
- Slična pravila utvrđena su za provjeru izvještaja o održivosti – „Ako isti ovlaštenu revizora provodi zakonsku reviziju i provjeru izvještaja o održivosti, izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti uključuje se u poseban odjeljak revizorskog izvještaja.”

Obavljanje zakonske revizije kod subjekata od javnog interesa (članak 63.)

- Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju i/ili provjeru izvještaja o održivosti subjekata od javnog interesa mora imati najmanje tri ovlaštena revizora zaposlena u punom radnom vremenu.

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Zašto su teme održivosti u fokusu?

Zašto je neophodna zelena tranzicija?

- ✓ Znanstveni izvještaji pokazuju nezapamćene promjene u vezi s klimom u svijetu.
- ✓ Globalno zagrijavanje uzrokuje sve veće, a u nekim slučajevima i nepovratne promjene u vezi s oceanskim strujama, obrascima padalina i tokovima vjetra u svim regijama svijeta.
- ✓ Više temperature i ekstremniji vremenski uvjeti dovode i do ogromnih troškova za gospodarstvo EU-a i utječu na sposobnost država da proizvode hranu.

Nekoliko činjenica:

- ✓ U posljednjih četrdeset godina ekstremni vremenski uvjeti i pojave povezane s klimom uzrokovali su više od 487 milijardi eura financijskih gubitaka u EU-u.

- ✓ Od 1980. do 2020. više od 138.000 osoba u EU-u izgubilo je život zbog ekstremnih vremenskih uvjeta i pojava povezanih s klimom.

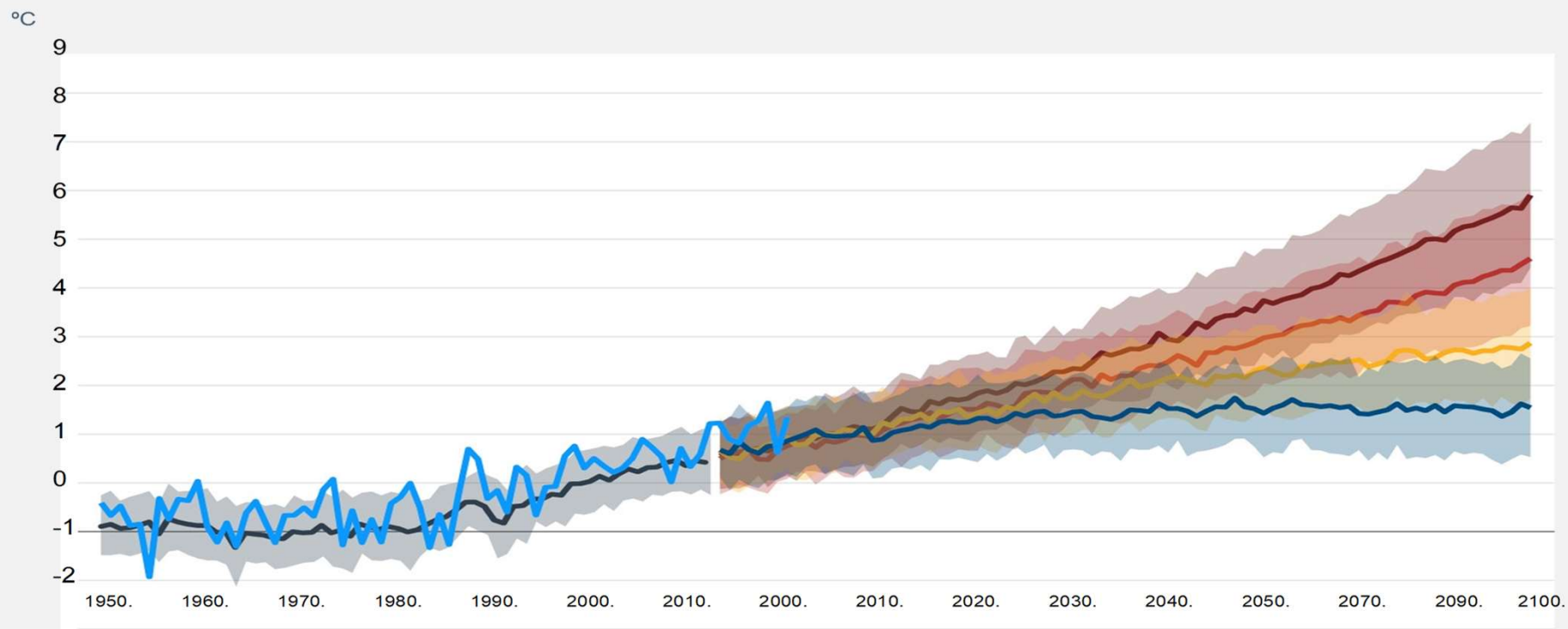
- ✓ Prosječna gospodarska šteta od izlivanja rijeka u Europi premašuje pet milijardi eura godišnje.

- ✓ Godišnja gospodarska šteta od šumskih požara u EU-u iznosi oko 2 milijarde eura.

Europa se zagrijava dvostruko brže od ostatka svijeta

Predviđanja temperature za Europu prema četiri standardna globalna klimatska scenarija

Izvor: KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA -
Upravljanje klimatskim rizicima – zaštita ljudi i blagostanja

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

— ERA5 (zapažanja)

— Povijesni podaci (model)

— SSP5-8.5 (vrlo visoka razina emisija)

— SSP2-4.5 (srednja razina emisija)

— SSP3-7.0 (visoka razina emisija)

— SSP1-2.6 (niska razina emisija)

Što prijeti Europi?

- 400 000 preranih smrti zbog onečišćenja zraka
- 90 000 smrtnih slučajeva godišnje zbog toplinskih valova
- smanjenja količine dostupne vode za 40 % u južnim regijama EU-a
- izloženosti 2,2 milijuna ljudi poplavama obalnih područja svake godine
- godišnjih gospodarskih gubitaka od 190 milijardi EUR.

Četiri primjera katastrofa u 2023. povezanih s klimatskim promjenama

Grčka

- Od srpnja do kolovoza 2023. **požari u prirodi**, potaknuti sušom i toplinskim valovima, u Grčkoj su opustošili površinu od **170 000 hektara**.
- Požar u Alexandroupolisu, na više od 96 000 hektara, bio je najveći u Europi od 2000.
- Početkom rujna **oluja Daniel** prouzročila je u Grčkoj rekordne padaline; u Zagori je u 24 sata zabilježeno 750 mm kiše, što odgovara akumulaciji padalina na tom području u više od godinu dana.
- Tada je uništeno oko **15 % godišnjeg poljoprivrednog prinosa te zemlje**.

Slovenija

- U kolovozu 2023. su zbog **obilnih padalina** tijekom nekoliko dana dodatno porasle ionako visoke razine vode te je došlo do **velikih poplava i odrona tla**.
- Pogođene su dvije trećine zemlje, a nastale su **štete u vrijednosti od oko 16 % BDP-a**.

Skandinavija

- U kolovozu 2023. je oluja Hans poharala Dansku, Norvešku i Švedsku, prouzročivši veliku štetu na infrastrukturi i u poljoprivredi te velike poremećaje u glavnim prometnim mrežama.
- Zahtjevi za naknadu štete **oborili su dotadašnje rekorde**.

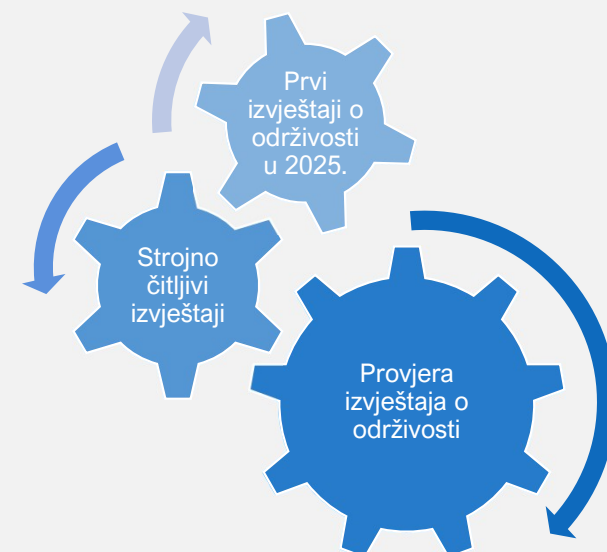
Cijela Europa

- Toplinski val Cerberus uzrokovao je 2023. rekordno visoke temperature u mnogim zemljama.
- Prije toga su u toplinskim valovima **tijekom ljeta 2022. dotad nezabilježene vrućine odnijele živote 60 000 – 70 000 Europljana**.

Izvor: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/fs_24_1387

Umjesto zaključka

- ✔ Nova regulativa obvezuje poduzetnike na objavljivanje detaljnih informacija o čimbenicima održivosti, čime će se povećati odgovornost poduzetnika, spriječiti razlike u primjeni okvira kod izvještavanja o održivosti i u konačnici olakšati prelazak na održivo gospodarstvo.
- ✔ Povećanje broja obveznika izvještavanja o održivosti
  - ✔ procjena je kako će se broj poduzetnika koji će na razini EU-a izvještavati o održivosti povećati s oko 11.700 na oko 50.000, a u Republici Hrvatskoj s oko 70 na oko 500 poduzetnika
- ✔ Održivost poslovanja u budućnosti utjecati će na stabilnost gospodarstva i financijskog sustava u cjelini.
- ✔ Nužan je prijelaz na održive poslovne modele.
- ✔ U srednjem i dužem roku upravo održivost poslovanja bit će element na temelju kojega će cjelokupno gospodarstvo i svi dionici razlikovati uspješne od manje uspješnih.
- ✔ Izvještavanje o održivosti ne bi trebalo biti samo sebi svrha, već bi ono trebalo predstavljati osnovu za bolji dijalog i komunikaciju sa svim dionicima uključujući i financijski sektor, za koji se očekuje da će imati ključnu ulogu u procesu tranzicije prema održivom gospodarstvu i to kroz aktivnije usmjeravanje prikupljenog kapitala prema održivim ekonomskim aktivnostima.

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Hvala na pozornosti!

Ana Zorić

Ministarstvo financija

Uprava za gospodarstvo i financijski sustav

ufs@mfin.hr